

BANK

MIESIĘCZNIK FINANSOWY

CO ZOBACZYŁY BANKI PO DRUGIEJ STRONIE LUSTRA?

Szukamy rozwiązań usprawniających finansowanie rozwoju gospodarczego przez banki – powiedział prezes ZBP na tegorocznym Forum Bankowym.

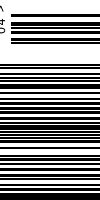
Temat numeru

Krach czy cud?

Choć grecką tragedię i hiszpańską corridę wiele różni – kończą się one równie dramatycznie. Czy podobnie będzie z oboma państwami? Jeśli nie poradzą sobie z nadmiernym zadłużeniem, rynki finansowe może czekać kolejny potężny wstrząs.

WYZWAŃ NIE ZABRAKNIE

W sytuacji postkryzysowej z ogromnym ciężarem niepewności i zakresem różnych ryzyk trudniej jest działać – mówi prof. dr hab. Elżbieta Chojna-Duch, członek Rady Polityki Pieniężnej.

Już w czerwcu

rozstrzygnięcie

Rankingu

50 największych

banków w Polsce

- Profesjonalnie przygotowana publikacja
- Specjalna uroczystość w Hotelu Hilton w Warszawie

KONTAKT W SPRAWIE WSPÓŁPRACY

Paweł Wyżkiewicz p.wyzkiewicz@miesiecznikbank.pl
Karol Mazan k.mazan@miesiecznikbank.pl

ORGANIZATOR
BANK
MIESIECZNIK FINANSOWY

ZAPRASZAMY DO WSPÓŁPRACY

European
Economic
Congress
2010

Europejski Kongres Gospodarczy 2010

Katowice, 14–16 kwietnia 2010 r.

polecają i zapraszają:

Centrum Informacji Gospodarczej
www.cigi.pl

BIURO INFORMACJI KREDYTOWEJ

ZWIĄZEK BANKÓW POLSKICH

InfoMonitor
Biuro Informacji Gospodarczej S.A.

Więcej na: www.eec2010.eu

TEMAT NUMERU

Lekcje z kryzysu

48–55

Grecy żyli ponad stan i manipulowali danymi. Teraz są na skraju bankructwa. Hiszpanie, choć tego nie robili, są w podobnej sytuacji. Islandczycy z kolei nie chcą płacić zobowiązań wierzycielom. Czy europejskie, a może i światowe rynki finansowe czeka kolejny potężny wstrząs?

Łatanie greckiej dziury

48–51

Jolanta Zombirt

Problemy w amerykańskim stylu

52–53

Łukasz Wróbel

Islandzki galimatias

54–55

Jerzy Szygiel

RYNEK FINANSOWY

Kronika

6–7

Wydarzenia z rynku finansowego – marzec 2010

Łoża komentatorów

8–9

Czy można spodziewać się znaczącego ożywienia na rynku kredytów hipotecznych w Polsce? Zapytaliśmy o to: **Krzysztofa Kluzę** ze Szkoły Głównej Handlowej, **Jacka Wiśniewskiego**, głównego ekonomistę Raiffeisen Banku Polska SA, **Emila Szwedę**, analityka rynków finansowych, Open Finance SA, **Marka Rogalskiego**, analityka Domu Maklerskiego BOŚ SA, **Dariusza Winka**, głównego ekonomistę Banku BGŻ SA i **Sebastiana Stolorza**, doradcę dyrektora wykonawczego Banku Światowego w Waszyngtonie.

WYWIAD W „BANKU”

Wyzwań nie zabraknie

10–12

– Jestem jedynym prawnikiem w Radzie Polityki Pieniężnej. Mam nadzieję, że moja wiedza prawnicza będzie tu przydatna. Znam też środowisko prawników i wiem, gdzie szukać specjalistów od rozwiązywania poszczególnych, ewentualnych problemów do rozstrzygnięcia – mówi prof. dr hab. **Elżbieta Chojna-Duch** w rozmowie z **Januszem Grobickim**

BANK I KLIENT

Co zobaczyły banki po drugiej stronie lustra?

14–18

Czy polski system bankowy uporał się ze światowym kryzysem? W jakim kierunku pójdzie jego

rozwój? Na te tematy debatowali prezesi banków oraz eksperci podczas FORUM BANKOWEGO.

Pisze o tym

Stanisław Brzeg-Wieluński

Ryzykowne pośrednictwo kredytowe

20–22

Współcześni pośrednicy kredytowi to spółki dystrybucyjne banków – kontrola ryzyka i procesu kredytowego powinna być po stronie tych instytucji. Mechanizm ten jednak czasem zawodzi. Udowadnia to

Krzysztof Waliszewski

Złoty interes

24–26

Finansowanie eksportu uzbrojenia jest jedną z najbardziej zyskownych form działalności. Zarabia się nie tylko na oprocentowaniu, także na wymianie walut i obsłudze transakcji – twierdzi

Michał Likowski

Koniec szkoły Wancera?

28–29

Po czterdziestu latach pracy w bankowości i dziesięciu prezesowania bankowi BPH SA Józef Wancer odchodzi na emeryturę. Oprócz dobrych wspomnień zostawia świetnie przygotowanych następców, podkreśla to

Ewa Bednarz

Najważniejszy jest klient

30–32

– Realizujemy projekt pod nazwą *customer for life*. Samochód pozostanie podstawowym produktem firmy. Reszta usług jest po to, żeby – mając już określony jego profil – dostarczać klientowi wystarczającą gamę produktów. Wtedy będzie go łączyło z Toyotą coś więcej niż tylko auto – wyjaśnia dr **Piotr S. Juda**,

BANK

Miesięcznik Finansowy BANK
ul. Solec 101 lok. 5; 00-382
Warszawa tel. 22 629 18 72,
629 18 77 faks 22 629 18 72
redakcja@miesiecznikbank.pl
www.miesiecznikbank.pl

REDAKCJA

Janusz Grobicki – redaktor naczelny
tel. 22 821 97 02,
j.grobicki@miesiecznikbank.pl

Stanisław Brzeg-Wieluński
I zastępca redaktora naczelnego
tel. 22 821 97 02
s.brzeg-wielunski@miesiecznikbank.pl

Maria Flisowska
zastępca redaktora naczelnego
m.flisowska@miesiecznikbank.pl

Marian Borycki – adiustacja
i korekta tel. 22 629 18 77
m.borycki@wydawnictwocpb.pl

WSPÓŁPRACOWNICY

Ewa Bednarz, Michał Czuba,
Sławomir Dolecki, Eugeniusz
Gostomski, Marek Matusiak, Paweł
Minkina, Jan Osiecki, Aleksander Z.
Rawski, Jan K. Solarz, Mieczysław T.

Starkowski, Marek Urbaniak,
Krzysztof Waliszewski, Przemysław
Wiśniewski, Jolanta Zombirt

PROJEKT LAYOUTU

Jarosław Skawiński, Robert Wasilewski

OPRACOWANIE GRAFICZNE,

SKŁAD I ŁAMANIE

Robert Wasilewski

BIURO REKLAMY I SPRZEDAŻY

Karol Mazan
tel. 22 629 18 76,
tel. kom. 512 151 989
k.mazan@miesiecznikbank.pl

Paweł Wyżkiewicz
tel. 22 696 64 90,
tel. kom. 692 388 492
p.wyzkiewicz@miesiecznikbank.pl

PRENUMERATA

Magdalena Sopiela
tel./faks 22 696 64 90 lub 91;
faks 22 629 18 72
m.sopiela@wydawnictwocpb.pl

RADA PROGRAMOWA

Jacek Bartkiewicz, Tomasz
Borecki, Janusz Czarzasty,
Mariusz Grendowicz, Władysław
I. Jaworski, Krzysztof Kalicki,
Jerzy Kleer, Ryszard Kokoszczyński,
Krzysztof J. Kurzydłowski,
Wojciech Kwaśniak,

Andrzej Lech, Tadeusz Luty,
Michał Machlejd, Tadeusz
Oldakowski, Krzysztof
Pietraszkiewicz (przewodniczący),
Jan K. Solarz, Bogusław Smólski,
Jan Szambelańczyk, Dariusz
Zarzecki, Jolanta Zombirt

WYDAWCA

Centrum Prawa Bankowego
i Informacji Sp. z o.o.
ul. Kruczkowskiego 8;
00-380 Warszawa

ZARZĄD:

Teresa Hildebrand-Wrzesień
– prezes zarządu
Jacek Furga
– wiceprezes zarządu
Dariusz Kozłowski
– wiceprezes zarządu

Waldemar Zbytek
– dyrektor wydawnictwa
Andrzej Łazarowicz
– zastępca dyrektora,
sekretarz wydawnictwa

RACHUNEK BANKOWY

Filia KB SA nr 2 w Warszawie
– III O/Warszawa, ul. Foksal 16
Nr rachunku: 39 1500 1126 1211
2008 6067 0000

DRUK I OPRAWA:

EDIT Sp. z o.o. Warszawa

Prenumerata prowadzona jest na terenie całego kraju. Można ją zamawiać i przedpłać dokonując:
• W redakcji: tel./faks 22 629 18 72, lub bezpośrednio ze strony internetowej: www.miesiecznikbank.pl/prenumerata.html
• Instytucjonalną w oddziałach firmy Kolporter SA na terenie całego kraju. Informacje: infolinia 0 801 205 555, www.kolporter-spolka-akcyjna.com/pl/prenumerata.asp
• We wszystkich urzędach pocztowych na terenie całego kraju oraz przez listonoszy, faksem – 0 91 431 46 04, lub ze strony internetowej: www.poczta-polska.pl/prenumerata. Informacje: infolinia 0 801 333 444.
• W jednostkach kolportażowych „RUCH” SA właściwych dla miejsca zamieszkania oraz przez internet – www.ruch.pol.pl. RUCH prowadzi także prenumeratę zagraniczną. Informacje: tel. 22 532 88 16, 22 532 87 34, 22 532 88 19, infolinia: 0 800 120 029.
Prenumeratę prowadzą także: AS PRESS (www.aspress.pl), Garmond Press SA (www.garmond.com), G.I.M. Gajewski&Morawski Sp. J. (www.glm.pl), HDS Polska Sp. (www.hds.pl), Prasa do domu Sp. z o.o. (www.prasadodomu.pl).
Redakcja zastrzega sobie prawo do skrótów i adiustacji nadesłanych tekstów. Materiałów niezaakceptowanych nie publikujemy i nie wynagradzamy. Redak-

cja nie ponosi odpowiedzialności za treść zamieszczanych reklam. Reklamami są także artykuły oznaczone jako: promocja, prezentacja, artykuł promocyjny i sponzorowany. Wszelkie prawa zastrzeżone.

Wydawca jest członkiem
Izby Wydawców Prasy

Copyright by Centrum Bankowego i Informacji Sp. z o.o. Publikacja jest chroniona przepisami prawa autorskiego. Rozpowszechnianie w jakikolwiek sposób bez zgody wydawcy jest zabronione i podlega odpowiedzialności karnej. Dostarczenie materiału przez autora do druku jest jednoznaczne z: udzieleniem bezwarunkowej zgody na jego publikację, akceptacją stawek dotyczących honorariów autorskich stosowanych przez Centrum Prawa Bankowego i Informacji Sp. z o.o. oraz udzieleniem Centrum Prawa Bankowego i Informacji Sp. z o.o. (wersje papierowej oraz elektronicznej) oraz w celach promocyjnych i reklamowych Centrum Prawa Bankowego i Informacji Sp. z o.o. NAKŁAD: 3500 egz.

prezes zarządu Toyota Bank Polska w rozmowie
z **Przemysławem Barbrichem**
i **Janem Osieckim**

Wyjść poza ulubiony światek 34–37

Stosunek Polaków do pieniędzy wcale nie zależy od stanu konta. O tym, czy i jak oszczędzają, czy korzystają z usług bankowych, decyduje to, co na ten temat MYŚLA, a nie, ile zarabiają – uważa
Cezary Kaźmierczak

Bankowcy z certyfikatem 41–43

Certyfikaty Związku Banków Polskich, zdobywane w ramach Systemu Standardów Kwalifikacyjnych w Bankowości Polskiej, otrzymali kolejni bankowcy. W uroczystości tej uczestniczył
Stanisław Brzeg-Wieluński

OPINIE

Kolebka cywilizacji 56

Grecja zajmuje szczególne miejsce w pamięci historycznej Europejczyków. Wszystko, co się dzieje w kolebce cywilizacji śródziemnomorskiej, porusza wyobraźnię mieszkańców Europy. Dziś na dodatek wstrząsa też rynkami finansowymi, co zauważa
Jan K. Solarz

Anachroniczne słowo zaufanie 57

Zaufanie wcale nie było tą kategorią, która od zawsze towarzyszyła instytucji pieniądza. W najwcześniejszej jego formie, czyli pełnego pieniądza towarowego, zaufanie potrzebne było w znikomym stopniu. Teraz wiele się zmieniło. Niestety także w kwestii uczciwości – o czym pisze
Marek Urbaniak

Euro – problem czy okazja? 58

Czy można zarobić na cudzych problemach? Spłacający kredyt hipoteczny, owszem zarobią. A to za sprawą Grecji i pozostałych PIIGS (cóż za niefortunna nazwa), które stały się pierwszymi ofiarami publicznych programów stymulacyjnych. Podkreśla to
Marek Rogalski

Decoupling a Polska 59

Postępująca dyskryminacja ryzyka będzie nas w coraz większym stopniu uniezależniać od problemów sąsiadów, stabilizując kurs złotego i wzmacniając dalszą jego aprecjację. Będzie to szansa dla Polski do wzmocnienia swojej roli lidera w regionie. Tak przynajmniej uważa
Sebastian Stolorz

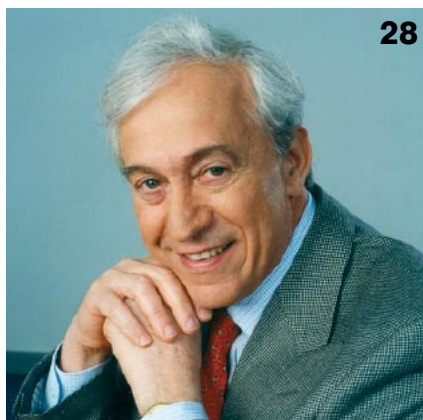
PRAWO

Powinność nieujawniania danych 60–61

O udzielenie informacji stanowiącej tajemnicę bankową spadkobierca może zwrócić się do banku,

10

28

30

77

w którym zmarły dokonywał czynności. Otrzymać je owszem może, ale pod pewnymi warunkami. Opisuje je
Wiesław Błaszczak

Zmiany w informacji gospodarczej 62–64

Banki szeroko korzystają z zasobów informacyjnych biur informacji gospodarczych. Najważniejsze dla nich zmiany i korzyści z nowej ustawy o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych przedstawia
Tadeusz Białek

Poprawki w podpisie 65–67

Resort gospodarki przygotował projekt ustawy o podpisach elektronicznych. Część regulacji budzi jednak wątpliwości. Zwłaszcza wśród bankowców. Dlaczego? Wyjaśnia to
Piotr Brewiński

TECHNOLOGIE

IT w bankach znowu w cenie 70–71

Najważniejszym bodźcem skłaniającym do podejmowania nowych projektów są pomysły banków na rozwój biznesu w obecnej sytuacji. Zarówno z ich zapowiedzi, jak i wieści od dostawców wynika, że koncentrować będą się one na uzyskaniu większej sprawności, szczególnie w obsłudze klienta – informuje
Wiesław Waliszewski

Telefon zastąpi kartę? 74–75

Przyszłość, bez wątpienia, należy do elektronicznych instrumentów płatniczych. A przełomową, wręcz rewolucyjną rolę mogą odegrać płatności mobilne zbliżeniowe – uważa
Ewa Jagodzińska

STREFA VIP

Ponad pół wieku w służbie ekonomii 77–79

– Dziś są trzy główne zagrożenia dla przyszłości świata: ekologia, bieda i rynek finansowy – uważa prof. dr hab. **Zdzisław Lech Sadowski**. Z jubilatą obchodzącym 85. rocznicę urodzin rozmawiał
Marcin Szypszak

Pierwsza i druga fala 82

W trzech ostatnich dekadach XVIII i pierwszej XIX wieku pojawiło się pokolenie młodych dynamicznych bankierów, finansistów i przedsiębiorców, którzy swymi kapitałami finansowali rozwój gospodarczy Rzeczypospolitej Obojga Narodów. Przypomina to
Przemysław Wiśniewski

Fot. Archiwum prywatne

JANUSZ GROBICKI
redaktor naczelny
„Miesięcznika
Finansowego BANK”

Wreszcie cieplej

Skończyła się prawdziwa, wyjątkowo mroźna zima. Dla niektórych ekonomistów była to pora strat, liczonych w setkach milionów złotych. Inni dostrzegali w wyjątkowo wysokich wydatkach na odśnieżanie i ogrzewanie poważny czynnik wzrostu PKB. Wiosna to również pora powrotu na ekrany telewizorów reklam kredytów mieszkaniowych. Czy oznacza to, że kryzys na rynku nieruchomości nieuchronnie zbliża się do końca? Ciepłej o Polsce zaczęli również myśleć finansiści z londyńskiego City. Sławny w Polsce (i nie tylko) potężny bank inwestycyjny Goldman Sachs International zapowiedział otwarcie swojego oddziału w Warszawie. Być może perspektywa wielkiej prywatyzacji, przekraczającej kwotę 28 mld zł, którą nasz rząd planuje jeszcze w tym roku, zadecydowała o podjęciu tak odważnej decyzji. Czy tym razem plany amerykańskiego giganta przyniosą Polsce więcej korzyści niż jego zainteresowanie kursem złotego? Zmiana pory roku to również doskonały czas na podpisanie przez chińską Zhejiang Geely Holding Group porozumienia o przejęciu od amerykańskiego koncernu Ford Motor kontroli nad szwedzkim producentem aut Volvo. Jak widać, ekspansja azjatyckich potęg zmienia nasze dotychczasowe pojęcie bezpieczeństwa, którego symbolem jest najsłynniejsza szwedzka marka.

Kronika

WYDARZENIA I WSKAŹNIKI

► Podczas Forum Bankowego 2010 minister finansów Jacek Rostowski zapowiedział, że wkrótce będą gotowe pierwsze projekty ustaw z pakietu związanego z planem rozwoju i konsolidacji finansów publicznych. Poinformował także, że pierwsza ustawa ma wprowadzić tzw. dołączającą regułę wydatkową. Ma ona zapewnić, że wydatki niewynikające z ustaw już uchwalonych i obowiązujących nie będą mogły rosnąć rocznie szybciej niż o jeden punkt proc. powyżej inflacji. Ponadto zostanie wprowadzona docelowa reguła budżetowa, która będzie uzależniać wzrost wydatków m.in. od wzrostu PKB. Zostanie także przedstawiony projekt ustawy znoszący obowiązek wydawania 1,95 proc. PKB na wojsko. Kolejny projekt ma włączyć nowo przyjętych funkcjonariuszy policji do powszechnego systemu emerytalnego. Czwarty projekt ma ustalić nową bazę dla rent.

*O Forum Bankowym piszemy
na stronach 14–18.*

► Premier Donald Tusk powołał Radę Gospodarczą, która ma recenzować pomysły ekonomiczne rządu. Jej zadaniem będzie również ocena sytuacji społeczno-ekonomicznej Polski na tle zjawisk zachodzących w Europie i gospodarce globalnej. Ma także przedstawiać premierowi niezależną i obiektywną opinię na temat bieżących i planowanych działań rządu. W skład Rady, której przewodniczy Jan Krzysztof Bielecki, wszedł m. in. nasz stały komentator Jacek Wiśniewski.

► Niemiecki parlament uchwalił budżet na bieżący rok, zakładający rekordowe zadłużenie rządu ponad 80 mld euro. To najwyższe zadłużenie budżetu w historii RFN jest skutkiem kryzysu finansowego i najpoważniejszej w powojennej historii Niemiec recesji gospodarczej.

► O 4 mld złotych mniej podatków wpłynęło do państwowej kasy w styczniu i lutym tego roku w porównaniu z tym samym okresem 2009 r. Dochody z VAT spadły,

biorąc pod uwagę inflację, o 6 proc. Tymczasem rząd planował na ten rok ich 8-proc. realny wzrost. W styczniu konsumpcja spadła o ponad 1 proc. Gospodarkę napędzają ciągle inwestycje infrastrukturalne, które są współfinansowane ze środków unijnych.

► Bank PKO BP utworzył w swych strukturach Biuro Innowacji. Jego pracami kieruje dr Michał Macierzyński, dotychczasowy analityk i dyrektor programowy Bankier.pl. Jako *Head of Innovation* będzie odpowiadał za budowę przewagi konkurencyjnej banku opartej na innowacyjności produktów, procesów biznesowych i komunikacji. Jednym z pierwszych jego zadań będzie odnowienie programu szkolnych kas oszczędnościowych i przeniesienie SKO do internetu. Michał Macierzyński będzie również wspomagał obszar bankowości elektronicznej.

► Ponad 42 proc. Polaków odczuło pogorszenie sytuacji finansowej w swoich gospodarstwach domowych – wynika z badania przeprowadzonego na zlecenie firmy InfoMonitor Biuro Informacji Gospodarczej SA. Jednocześnie zdecydowana większość respondentów – ponad 85 proc. – deklaruje, że nie zdarza im się zalegać z płatnościami. W pierwszej kolejności Polacy regulują opłaty za wodę, prąd, gaz oraz czynsz za mieszkanie.

PRODUKTY

► Jeszcze niedawno kredyt mieszkaniowy w euro lub we frankach był marzeniem, a większość banków w ogóle wycofała takie pożyczki z oferty. Teraz kredyt w euro oferuje już 14 na 20 największych banków. Jak wynika z danych Biura Informacji Kredytowej, miesięcznie banki sprzedają 12 tys. kredytów w złotych, a walutowych tylko 3 tys. Gdy przeanalizujemy zmianę wysokości raty kredytu hipotecznego na 300 tys. zł na 30 lat zaciągniętego w lutym 2009 r. (gdy złoty był najsłabszy – frank kosztował średnio 3,30 zł, a euro niebezpiecznie zbliżyło się do granicy 5 zł), to okaże się, że tak mało jak teraz kredytobiorcy